

REFUGIUM

**Noodfonds
Vluchtelingen
Zeeland**

JAARVERSLAG 2017

Inleiding

In dit jaarverslag van de Stichting Noodfonds Vluchtelingen Zeeland, handelende onder naam "Refugium" leest u hoe het Refugium in 2017 is vergaan. Dit jaarverslag is in eerste instantie bedoeld voor sponsors, donateurs, VluchtelingenWerk Zuidwest-Nederland, regio Zeeland (bestuur en medewerkers), maar kan daarnaast ook interessant zijn voor vluchtelingen in Zeeland en andere belangstellenden.

Ontstaan Refugium

In het verleden hadden de lokale organisaties van VluchtelingenWerk in Zeeland eigen geldpotjes voor bijzondere situaties en gevallen. Deze waren gevuld met onder meer kerkelijke donaties en opbrengsten van eigen wervingsacties bij serviceclubs, bedrijven en scholen. Na de fusie van de lokale Zeeuwse organisaties tot één organisatie VluchtelingenWerk Zeeland werden deze potjes geormerkt ondergebracht en bijgehouden in de centrale boekhouding. Daarmee werden ze ook ondergeschikt aan de financiële toekomst van VluchtelingenWerk Zeeland. Nieuwe wervingsacties en het bijhouden van geormerkte dotaties en onttrekkingen per locatie bleken tijdrovend. Vrijwilligers vinden om dergelijke activiteiten te willen uitvoeren, bleek lastig te zijn. Grotere wervingsacties, provinciebreed bijvoorbeeld, gebeurden nog niet.

De oprichters van Refugium wilden een onafhankelijk noodfonds opzetten waarmee voor de hele provincie in één administratie kon worden gewerkt. VluchtelingenWerk Zeeland, de rechtsvoorganger van VluchtelingenWerk Zuidwest Nederland, regio Zeeland, stond achter die opzet en bracht per 1 januari 2014 de lokale gelden in de nieuwe stichting in. Er werden afspraken gemaakt over aanvraagprocedures en bestedingsdoelen. Refugium was daarmee een feit geworden.

Doel en werkwijze

Refugium is een noodfonds (stichting) met als doel vluchtelingen die cliënt zijn van VluchtelingenWerk Zuidwest Nederland, regio Zeeland (hierna ook: VWZ), te ondersteunen:

- In situaties waarin noodzakelijke kosten ontstaan in het kader van een verblijfsprocedure en gezinshereniging,
- Als er sprake is van een humanitaire noodsituatie van een uitgeprocedeerde asielzoeker en als een nieuwe verblijfsaanvraag reëel uitzicht biedt op het alsnog krijgen van een verblijfsstatus (asiel of regulier),
- Met kleine uitgaven in situaties waarin medewerkers en/of vrijwilligers van VWZ ondersteuning noodzakelijk vinden.

Refugium ondersteunt mensen met een lening of een gift.

Met ingang van 2016 valt de gemeente Goeree-Overflakkee (Zuid-Holland) ook onder het werkingsgebied van de regio Zeeland van VluchtelingenWerk Zuidwest-Nederland (VWZ). Sindsdien kunnen ook vluchtelingen die wonen in de gemeente Goeree-Overflakkee en die daar cliënt zijn van VWZ bij Refugium om steun vragen.

Bestuur

Het bestuur bestaat uit vier personen, te weten,

R.W. (Willem) van Voorst Vader, voorzitter

P.C.T. (Petra) Elbertsen, penningmeester

G.M. (Gabriëlle) Bertels, secretaris

J.M. (Jacomien) Bins-Scheffer, bestuurslid PR & communicatie.

Het bestuur verricht zijn werkzaamheden op vrijwillige basis en ontvangt ten hoogste een onkostenvergoeding.

Het bestuur is in het verslagjaar viermaal bijeen geweest. Daarnaast was er gedurende het gehele jaar naar aanleiding van lopende aanvragen intensief - regelmatig ook dagelijks - overleg per e-mail tussen de bestuursleden.

Website

Het bestuur heeft de website (www.refugium.nl) gelanceerd in januari 2014. Daarop zijn onder meer te vinden het aanvraagformulier en het Reglement aanvraagprocedure, waarin de criteria zijn vermeld waaraan een aanvraag moet voldoen.

In 2017 werd de website geactualiseerd en werden diverse berichten geplaatst.

ANBI-Status

Refugium heeft sinds juli 2015 de status van **Algemeen Nut Beogende Instelling** van de belastingdienst. Dat maakt het doen van donaties fiscaal aantrekkelijk.

Refugium streeft een transparante werkwijze na. Dit jaarverslag en de hierin begrepen financiële verantwoording worden op de website gepubliceerd.

Aanvragen in 2017

- algemeen

2017 is voor Refugium wederom een druk jaar geweest. De toename van het aantal aanvragen in 2016 (64 ten opzichte van 35 in 2015) heeft zich in 2017 bestendigd. Totaal heeft Refugium in 2017 66 verzoeken om financiële steun ontvangen. Het merendeel van deze aanvragen was evenals in 2016 afkomstig van de grote stroom vluchtelingen - vooral uit Syrië en Eritrea - die al in 2015 en begin 2016 naar Nederland is gekomen. In 2015 vroegen 60.000 vluchtelingen asiel aan in ons land.

In 2017 hebben 14.490 mensen zich als nareiziger herenigd met hun familielid in Nederland. Refugium ontvangt met name veel aanvragen van statushouders voor de kosten van deze gezinsherenigingen.

De gemiddelde tijd benodigd voor het beslissen op een aanvraag bedroeg in 2017 ongeveer een week. Deze korte beslistijd is mede te danken aan de accurate en volledige aanlevering van het aanvraagformulier en de gevraagde bijlagen door de medewerkers en vrijwilligers

van VWZ. Daardoor beschikte Refugium in de meeste gevallen direct over alle voor het nemen van een afgewogen en zorgvuldige beslissing benodigde gegevens.

In juli 2017 is het aanvraagformulier naar aanleiding van een verzoek daartoe van medewerkers van VWZ enigszins gewijzigd teneinde voor hen dubbel werk in voorkomende gevallen te voorkomen.

Zoals steeds behandelt Refugium alle verstrekte gegevens vertrouwelijk en gebruikt zij deze gegevens uitsluitend voor de beoordeling van de aanvraag.

Refugium is bij de beoordeling van de aanvragen zo veel mogelijk "consistent" te werk gegaan, zowel wat betreft de toewijzing als de afwijzing van aanvragen. Als privaat noodfonds ziet Refugium echter in voorkomend geval ook ruimte om als sprake is van een (bijzonder) schrijnende situatie ten voordele van een betrokkene van die consistentie af te wijken.

- gezinshereniging

Van deze aanvragen betrof het overgrote deel (61) aanvragen voor een bijdrage in de kosten van gezinshereniging, met name de kosten van vliegtickets van nareizende gezinsleden.

Zoals hierboven al opgemerkt, kwamen de aanvragen vooral van de vluchtelingen uit Syrië en Eritrea die al in 2015 en begin 2016 naar Nederland zijn gekomen. Dat is verklaarbaar uit de achterstand in het beslissen op asielaanvragen die bij de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) is ontstaan door de grote instroom van vluchtelingen in 2015. In november 2016 verwachtte de Staatssecretaris voor Veiligheid en Justitie voor 2017 nog een toename van het aantal nareizende gezinsleden van asielstatushouders in verband met de hoge asielinstroom in 2015 en het verwerken van de bestaande voorraad aanvragen voor de nareis van gezinsleden van asielstatushouders (brief aan de voorzitter van de Tweede Kamer van 8 november 2016, kenmerk 2012184).

Bij de oprichting van Refugium in 2014 werd met het toenmalige VluchtelingenWerk Zeeland afgesproken de toekenning van ondersteuningsaanvragen voor gezinshereniging allereerst ten laste te brengen van het Vluchtelingenfonds Gezinshereniging van VluchtelingenWerk (hierna: het Vluchtelingenfonds). Voor zover het Vluchtelingenfonds niet in de ondersteuningsaanvragen voorziet, kan sindsdien een aanvraag ingediend worden bij Refugium. Deze werkwijze werd ook in 2017 voortgezet.

In 2017 hanteerde het Vluchtelingenfonds bij de vergoeding van kosten van gezinshereniging een drempel van € 1000,-: De ticketkosten voor gezinshereniging boven dat bedrag worden vergoed door het Vluchtelingenfonds, de eerste € 1000,- komen ten laste van de aanvrager. Voor die eerste € 1000,- wendde men zich dan in de regel met een aanvraag tot Refugium. Dit betekende ook dat er meer dan in 2016 toen het Vluchtelingenfonds nog een drempelbedrag van €500,- hanteerde, op Refugium een beroep werd gedaan voor bedragen hoger dan € 500,-

De verhoging van de drempel naar € 1000,- bij het Vluchtelingenfonds was aanleiding voor Refugium om met ingang van 1 februari 2017 per aanvraag een eigen bijdrage van € 250,- te vragen. Gegeven de nog verwachte toename van het grote aantal aanvragen zag Refugium zich genoodzaakt om nog behoedzamer dan voorheen om te gaan met de aanwezige middelen teneinde aldus toch zoveel mogelijk vluchtelingen nog een zinvolle bijdrage te kunnen toekennen.

Het maximumbedrag voor een toekenning is, zoals ook op de website in de toekenningscriteria is vermeld, gehandhaafd op € 1000,-. Met de verlangde eigen bijdrage is de toekenning in de praktijk maximaal € 750,-. Refugium denkt hiermee - in afwijking van de eerder gehanteerde forfaitaire staffel - een eenduidig en rechtvaardig beleid te voeren ten aanzien van de aanvragen.

Bij hoge uitzondering kan bij een bijzondere hardheid de eigen bijdrage worden kwijtgescholden.

Overigens bleef ook de mogelijkheid gehandhaafd in uitzonderingsgevallen bij bijzondere nood een hoger bedrag toe te kennen dan het maximum van € 1000,-.

Van de 61 aanvragen werden er 3 aangehouden en/of verwezen naar het Vluchtelingenfonds. De overige 58 werden toegewezen. Het gemiddeld toegekende bedrag per aanvraag was € 489 (de toegekende bedragen varieerden van € 45 tot € 1000).

- overige aanvragen

De overige vijf aanvragen betroffen legeskosten voor het doen van een nieuwe aanvraag voor een verblijfsvergunning en de kosten van contra-expertise van documenten. Deze aanvragen leidden om verschillende redenen - onder meer verwijzing naar het Vluchtelingenfonds voor bijzondere noden - niet tot een toekenning.

Overleggen

Een vertegenwoordiging uit het bestuur heeft in juni overleg gevoerd met Mirjam Huisman, Directeur-bestuurder van Vluchtelingenwerk Zuidwest-Nederland en Željana Miljuš, Regiomanager van Vluchtelingenwerk Zeeland/Goeree-Overflakkee. Hierbij is met name de samenwerking tussen VWZ en Refugium aan de orde geweest.

Met de teamleiders van VWZ is in 2017 éénmaal overleg gevoerd over de werkwijze van Refugium en praktische zaken. Daarnaast werd incidenteel naar aanleiding van aanvragen ook per e-mail met de teamleiders overlegd. De teamleiders beheren ook een jaarlijks toe te kennen bedrag aan vrije bestedingsruimte voor kleine uitgaven op de locaties. Van deze uitgaven houden zij een verantwoording bij die periodiek aan de penningmeester van Refugium wordt overlegd. In 2017 hebben de coördinatoren op deze wijze € 2.225,55 uit het fonds benut. Een deel daarvan is als lening aan vluchtelingen verstrekt. Hiervan is in 2017 reeds € 526,22 terugbetaald.

Sponsoring

Refugium heeft in 2017 van particuliere fondsen, de werkgroep Giftenadvies van de Algemene Classicale Vergadering van de PKN in Zeeland, een vrijwilligersorganisatie, kerkgenootschappen, particulieren, het bedrijfsleven, een school en een serviceclub, donaties ontvangen. Het totale bedrag aan donaties bedroeg € 56.910,99

Daarnaast waren er donateurs, die hun giften via VWZ aan Refugium ten goede lieten komen.

Er is verder onderzocht welke fondsen kunnen worden verzocht om Refugium te subsidiëren. Een verzoek aan het Oranjefonds om een bijdrage in maart 2017 in het kader van een project van dit fonds voor vluchtelingen werd helaas afgewezen. Een eind 2017 ingediend verzoek bij een particulier fonds was op 31 december 2017 nog in behandeling.

Eind december 2017 heeft Refugium een omvangrijke gulle gift van € 30.000 ontvangen van de Stichting Maan, een particulier fonds te Middelburg.

Bij de werkgroep Giftenadvies van de Algemene Classicale Vergadering van de PKN in Zeeland is een aanvraag ingediend voor een laatste uitkering in verband met de opheffing van deze werkgroep. Dit verzoek is gehonoreerd. Ook een verzoek om sponsoring bij de Soroptimistclub De Bevelanden had een positief resultaat. De teamleiders van VWZ en de bestuursleden van Refugium hebben potentiële donateurs in de regio attent gemaakt op de mogelijkheden voor giften aan Refugium. In dat kader hebben bestuursleden gelobbyd, genetwerkt, en her en der informatie over Refugium gegeven.

Het jaarverslag 2016 werd aan de bekende donateurs toegezonden. Voor zover de contactgegevens van donateurs bekend waren, werd per post of per e-mail een bedankbrief voor hun donatie gezonden.

Financiën 2017

- inkomsten

Het beginsaldo 2017 bedroeg € 41.775,48. Refugium heeft in 2017 € 58.966,72 aan baten ontvangen. Daarvan is ongeveer de helft aan het einde van het jaar ontvangen van één donateur.

De baten bestonden uit donaties, een tussentijdse verrekening met VluchtelingenWerk Zuidwest-Nederland, teruggave van verstrekte leningen en een verrekening van bureaunkosten met de leden van het bestuur.

- kosten

De kosten van Refugium bedroegen in 2017 €36.864,40. Daarvan is € 32.322,00 uitgekeerd als gift op basis van een aanvraag bij het fonds. De overige kosten betreffen bankkosten, bureaunkosten (o.a. website) en bestedingen door de teamleiders van VWZ ten behoeve van cliënten van VluchtelingenWerk Zuidwest Nederland. Aan de kostenkant zijn ook tegenboekingen van donaties opgenomen. Refugium heeft in 2017 drie keer een specifiek geormerkte donatie ontvangen en deze conform de wens van de donateur besteed.

Het batig saldo over 2017 blijft beschikbaar op de rekening courant.

Jaarrekening 2017

beginsaldo 01-01-2017	41.755,48		
		KOSTEN	BATEN
bureaunkosten bestuur		505,65	
bankkosten		261,20	
aanvragen fonds		32.322,00	
uitgaven locaties VWZ		2.225,55	
tegenboeking donaties		1550,00	
		<u>36.864,40</u>	
tussentijdse verrekening VWZ			1.399,27
donaties			56.910,99
teruggave locaties			526,22
bureaunkosten (teruggave)			130,24
			<u>58.966,72</u>
saldo 31-12-2017	<u>63.857,80</u>		

Doelen 2018

De instroom van het aantal vluchtelingen is sinds 2016 aanmerkelijk gedaald.

Ondanks de lagere asielinstroom is de taakstelling voor de gemeenten voor de huisvesting van statushouders voor de eerste helft van 2018 gelijk aan de prognose voor het eerste halfjaar van 2017. De gemeenten in Nederland moeten in de eerste helft van 2018 13.000 vluchtelingen met een verblijfsvergunning (statushouders) aan woonruimte helpen. Dit komt doordat vreemdelingen die in het kader van gezinshereniging naar Nederland zijn gekomen, sneller dan voorzien een status hebben gekregen. Deze statushouders wonen nog in een asielzoekerscentrum, in afwachting van woonruimte (Staatscourant 56757 van 5 oktober 2017). Gelet hierop verwacht Refugium, dat het aantal aanvragen om steun bij gezinshereniging zeker in de eerste helft van 2018 nog ongeveer op het niveau van 2017 zal liggen.

Bovendien blijkt uit de aanhoudende hoeveelheid aanvragen dat vluchtelingen hun weg naar Refugium weten te vinden. Refugium heeft de afgelopen jaren bewezen dat zij voorziet in een behoefte. In deze tijd van toenemend individualisme en economische afwegingen probeert zij enige menselijke waardigheid te bevorderen. De stichting Refugium wil graag doorgaan met het helpen van vluchtelingen en hoopt daartoe ook voor 2018 weer voldoende fondsen te kunnen verwerven.